

BISERICA și ȘCOLA.

Foiă bisericească, școlastică, literară și economică.

Iese odată în săptămână: DUMINECA.

PREȚUL ABONAMENTULUI.

Pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 5 fl.—cr., pe 1/2 an 2 fl. 50 cr.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 14 fr., pe jumătate an 7 franci.

PREȚUL INSERTIUNILOR:

Pentru publicațiunile de trei ori ce conțin
cam 150 cuvinte 3 fl.; până la 200 cuvinte 4 fl.;
și mai sus 5 d. v. a.

Correspondențele se se adreseze Redacției

„BISERICA și ȘCOLA.“

Er banii de prenumerațiune la
TIPOGRAFIA DIECESANĂ în ARAD.

Nr. 4256/898.

Prea onoraților protopresbiteri, și onoraților preoți din diecesa Aradului.

Una dintre cele mai cardinale datorințe ale preoților, fiind și învățarea și luminarea poporului concredut păstoririi lor: din incidentul începerii prelegerilor școlare, ce ne stau înainte, venim și astădată a atrage atențiunea iubitei noastre preoțimi și la împlinirea acelei mari și frumoase datorințe, dela care depinde sôrtea și viitoriul poporului nostru, și așa și al bisericii noastre străbun.

Acastă datorință este impusă preoților de însuși Domnul și Mântuitorul nostru Isus Christos, prin cuvintele din s. Evanghelie: „*Mergând învățați toate neamurile*“, și erăși: „*Cela ce va face și va învăța, mare se va chiuma înaintea lui Dumnezeu*“.

Când Domnul nostru Isus Christos a impus preoților marea datorință, de a învăța și lumina poporul incredințat păstoririi lor, a știut că vor urma timpuri, precum sunt și cele de acum, când omenii și mai ales tinerimea, fără de învățatură și lumina necesară, vor fi tare espusi viforóselor și periculóselor valuri ale mării acestei vieți, fără a-se ști și conduce la limanul cel lin al mântuirii.

Ferice de acei preoți, cari își împlinesc acea mare și frumoasă datorință a chiumării lor. Aceia mari se vor chiuma și înaintea lui Dumnezeu și a omenilor, pentru-că ei feresc poporul de furtunósele valuri ale acestei vieți și-l conduc la limanul mântuirii; dar apoi vai de cei ce nu și-ar împlini-o conșciențios, căci unii ca aceștia mici și nedemni se vor chiuma și înaintea lui Dumnezeu și a omenilor, pentru-că prin neîmplinirea acelei mari datorințe, rămânând poporul fără învățatură și lumină, se primejduesce în viforósele valuri ale mării acestei vieți, ear cu poporul se primejduesce și biserica străbună, și apoi scris este: „*Că cine va strica casa lui Dumnezeu, strica-l va și Dumnezeu pe acela*“.

Fiind convins, că nu este și nu póte fi nici unul dintre voi, iubitorilor, carele n'ar dorí din tot sufletul atât ridicarea poporului nostru, tot mai mult în cultură, cât și întărirea bisericii noastre străbune, scutul și adăpostul nostru de-a lungul secolilor trecuți; cum și că voi toți, după șașa s. evanghelii „*sunteți gata a-vé pune și sufletul pentru oile cele cuvântătoare*“: nu afla cuvinte, prin cari se vé indeam, iubitorilor, și cu această ocașiune, la împlinirea acelei mari datorințe, nu numai, căci bine vedeți, că în timpul de acum, ca nici când altădată, fiind și poporul nostru espus multor ispite de tot felul, fără de învățatură și lumină nu va puté resista acelora, dar și pentru-ca, prin învățatură și luminarea poporului, și voi se-i resplătiți beneficiile ce aveți dela el, și apoi ca și voi se vé chiumați mari, și Dumnezeu și omenii se vé binecuvinte și în viéță și după mórte.

Pentru-ca însă învățatura se fie cât mai temeinică, este neapărat de lipsă, ca aceea se se începă dela buna creșcere a tinerimei, flórea și speranța viitoriului fie-cărui popor, dela aceea tinerime, care peste 20—30 40—50 de ani va fi fruntea poporului și a bisericii noastre, adecă atunci, când și alte timpuri vor fi.

Cea mai binevenită ocașiune la acésta vi-o ofere începerea prelegerilor școlare, căci în școlă se pune basa bunei creșceri. — De aceea tóte popórele cu aspirațiuni la viitoriu mai bun, în urma luminării preoțimei lor, țin atât de mult la școlă, încât și cel din urmă lucrătoriu cu șașa ține de o mare scădere, ba chiar rușine, a nu și da pruncii seí la școlă.

După-ce însă, durere. la o mare parte a poporului nostru încă n'a străbătut deajuns acel simț de datorință, și așa mulți dintre ai nostri nu și trimit pruncii și mai ales fetițele regulat la școlă, și după-ce fără de școlă și învățatură ne ruinăm, precum s'au ruinat tóte popórele fără învățatură: nu rămâne, decât ca și voi, iubitorilor, satisfăcând însărcinării primite dela Domnul nostru Isus Christos și urmând exemplul preoților altor confessiuni, se-vé puneți tóți

silința, la toate ocaziunile, precum țice și s. apostol : „cu vreme și fără vreme“, a convinge poporul despre neprețutul folos al școlii, și a inspira în el simțul datorinței, de a-și trimite regulat prunciila școlii.

Tot asemenea să convingeți pre popor la toate, ocaziunile și despre însemnătatea și avantajile școlilor noastre confessionale, îmbărbătându-l la susținerea caracterului confesional al acelora, dela care depinde mare parte și viitoriul preoției.

Spre acest mare scop, — unde și când va fi de lipsă, — protopresbiterii se întrunescă pe preoți și învățători în conferințe, pentru a combina împreună, cum se se facă un început bun al prelegerilor școlare, și cum se se continue acela cu bune rezultate.

Trăim timpuri grele, cari pretind imperios nu numai susținerea și dezvoltarea școlilor noastre confessionale, dar și îmbrățișarea lor cu totă căldura, din partea tuturor a lor nostri, de aceea voi toți iubitorilor protopresbiteri, preoți și învățători, să-ve puneți totă silința și intru împlinirea acestei mari datorințe, dela care depinde viitoriul poporului și al bisericii noastre.

Când va vedea poporul interesarea voastră de buna creșterea a fiilor lui, precum și de luminarea sa, și prin această întemeierea unui viitoriu mai bun, își va încorda și el puterile nu numai la susținerea școlilor noastre confessionale, dar și la ameliorarea sorței preoților și învățătorilor nostri.

Pentru mai buna orientare a iubitei noastre preoții și învățătorimi, în această lucrare importantă, din parte-ne mai recomandăm și îndrumările din cerculariul nostru dela 1 August 1897 Nr. 3780.

După cari implorând ajutorul lui Dumnezeu și la aceste lucrări salutare, cu binecuvântare arhierască, am rămas

Al vostru tuturor

Arad, în 3 August 1898

de tot binele voitoriu

Ioan Meșianu, m. p.

Episcopul Aradului.

Misteriologia.

(Continuare.)

Euharistia ca sacrificiu.

Biserica ne învață (Mărt. ort. p. I. resp. la întreb. 197, p. 7), că euharistia, pe lângă aceea, că e un sacrament, ea este și un sacrificiu real și mai ales un sacrificiu de împăcare. Această învățătură a bisericii află temeiul și în sf. Scriptură.

În profeția lui Malahia (c. 1, v. 10 sq) se țice : „Nu vă mai voesc pe voi, țice Domnul atotțitoriu și sacrificiu nu voiu mai primi din mână voastră, pentru că dela răsăritul sôrelui mare este numele meu între popoie, în tot locul se tãmâieză și sacrificiu curat se aduce numelui meu“. Aici nu pôte profetul să înțelgă alt sacrificiu, decât al euharistiei. Sacri-

fiul Iudeilor nu-l pôte înțelega, pentru-că acesta e tocmai, pe care îl respinge Ddșu în această profeție; despre sacrificiul morții lui Christos încă nu se pôte înțelega, pentru-că acesta odată și numai în un loc s'a adus, ear Malahia țice, că sacrificiul profețit de el se aduce în tot locul; ear a înțelega sub acel sacrificiu un sacrificiu spiritual, adecă rugăciunile creștinilor, încă nu se pôte, pentru-că astfel de sacrificiu exista și mai nainte la Iudei și atunci nu s'ar fi vorbit despre un sacrificiu nou, necunoscut. Profeția lui Malahia se pôte referi așadară numai la euharistie.

Că euharistia e în adevăr și sacrificiu, se vede și din cuvintele Mântuitorului : „Acesta este corpul meu, carele se e fr â n g e pentru voi“ ; „carele îl voi u d a pentru viața lumii“ ; „acesta este sângele meu, carele se e v a r s ă pentru voi“. Se fr â n g e, se d ă, se e v a r s ă însă sunt tot atâtea expresiuni sacrificiale, cari, ce e drept, se referesc și la mórtea lui Christos de pe cruce, la sacrificiu crunt, dar imediat se referesc la euharistie, sacrificiul necrunt, pentru-că vorbind Mântuitoriu despre sacramentul euharistiei, a rostit cuvintele amintite.

Aceasta o întăresce și apostolul Pavel, când țice : „Avem altar, din care a mânca nu au putere, cei ce servesc cortului“ (Evrei c. 13, v. 10), adecă Iudeii. Vederat vorbesce aici apostolul despre euharistie, la care nu se admite nimenea, dacă nu mărturisesc credința în Christos. Numindu se însă masa legii nouă altar, însemnă, că euharistia e și sacrificiu, pentru-că altar fără sacrificiu nu pôte fi. Ear în epistola întâia către Corinteni (c. 10, v. 16 sq.) opunând apostolul masa Domnului mesei păgânilor și a Iudeilor, pe cari se aduceau sacrificii, rezultă încă, că euharistia e și un sacrificiu, întocmai precum sacrificii erau și cele ce se aduceau de Iudei și păgâni pe mesele sau altarele lor sacrificiale.

Că euharistia e un sacrificiu real și adevărat, ne înveță și sf. Părinți și usul bisericii. Așa zice Ignatie cel mare : „Străduiți-vă deci a vă împărtăși de o euharistie ; că unul este corpul Domnului nostru Isus Christos și unul este păharul spre unirea cu sângele lui ; un altar precum un episcop“. Ciril Ierusalimiteanul țice : „După-ce s'a sêvișit sacrificiul spiritual (adecă euharistia), cultul necrunt, cerem dela Dzen pacea comună a bisericilor peste acest sacrificiu de împăcare“.

Ce privesce însă raportul dintre acest sacrificiu al euharistiei și dintre sacrificiul crunt adus de Christos pe cruce, apoi prin sacrificiul morții lui Christos s'a îndeplinit răscumpărarea întregului gen omenesc în mod obiectiv, eară prin sacrificiul euharistiei se împrăziază creștinilor fructele sacrificiului celui crunt, se sêvișesc mântuirea în mod subiectiv.

Sacramentul pocăinței. — Conceptul.

Pocăința este acel sacrament, în care creștinul mărturisindu-și păcatele sale înaintea preotului, ca-

pătă prin acésta dela Dđeu ertarea pécateilor și devine drept și nevinovat (Márt. ort. p. I. rěsp. la întreb. 117). Acest misteriu are de scop a erta creștinilor pécateile comise după botez.

Instituirea dzeescă a sacramentului pocăinței.

Despre instituirea acestui sacrament ne referéză evangelistul Ioan, că fiind apostolii adunați la un loc după învierea Domnului, a intrat Mântuitorul la ei, deși erau ușile încuiate și stănd în mijlocul lor, a suflat asupra lor și li a đis: „Luați Duh sânt, căroro veți erta pécateile, ertate vor fi, și căroro le veți ținé, țínute vor fi“ (Ioan c. 20 v. 23). Prin cuvintele acestea a dat Mântuitorul apostolilor și prin ei și următorilor lor, dreptul de a erta pécateile creștinilor prin puterea Duhului sânt.

Despre dreptul și puterea preoților, de a deslega pe credincioși de pécate, vorbește și sf. Părinți. Așa đice și Ciprian: „Fie-care se-, își mărturisescă pécatul său, pe cât timp este încă în viața acésta, când mărturisirea sa póte fi primită, când facerea îndestul și iertarea sěvărșită de preoți sunt plăcute Domnului“. Chrisostom đice: „Legătura acésta (a pécateilor) se atinge de suflet și străbate până la ceriu, căci ceea-ce fac preoții aici pe pământ, aceea întâresce Dđeu sus și consimțesce cu sentința servitorilor sei“.

Partea vizibilă a sacramentului pocăinței.

Ca și la alte misterii, așa și la acésta, partea vizibilă constă din materia, cuvintele sau formula și lucrarea misterului.

1. Materia sunt pécateile sěvărșite după botez, pe cari le mărturisesc creștinul înaintea preotului.

2. Cuvintele, cari constituesc formula sacramentului, sunt acelea, cari se exprimă de ministru la darea deslegării, și anume:

„Domnul și Dđeul nostru Isus Christos cu darul și cu îndurările iubirii sale de ómeni se te erte pe tine, fiule N. etc.“, ear

3. Lucrarea sau actul, prin eare se isprăvesce acest misteriu, e impunerea mánilor pe capul penitentului și binecuvěntarea cu semnul crucii la pronunțarea formulei.

Că trebuie să se facă mărturisirea pécateilor înaintea preotului, se vede indirect din puterea dată de Mântuitorul apostolilor, ca să erte pécateile penitenților. Cum ar puté însă preoții să erte pécateile, dacă nu le sunt cunoscute prin mărturisire?

Disciplina familiară în raport cu școla populară.

(Disertațiune de Vasiliu Suciú, învățătoriu în Buteni, citată în conferința învățătorilor români ortodoxi din tractul Butenilor, ținută în Monésa la 8/20 Iunie a. c.)

(Continuare și fine.)

Cine n'a admirat vre-odată mersul cel frumos al paserilor migrátore? Cine n'a stat pe loc să nu se mite, câtă înțelegere vede într'o familie de albini, și cine să fi

stat indiferent, veděnd cu ochii mersul cel regulat al neobositelor furnici?! Și omul, ființa cea mai alésă a pământului, stăpánul tuturor acelorora, — să fie cel mai neregulat?! O, Dómne! Óre spre acésta n-ai lăsat pe lume, ca noi să luăm pildă dela nisee ființe atât de neînsemnate, atât de debile, cum e albina și furnica?! Eu cred, că din contră, omul trebuie să fie cel mai desěvărșit dintre cele de pe pământ!

În chipul acesta tractéză învățătoriu cu elevii sei 3-4 sěptemăni, învățându-i în acest timp vre-o două-trei versuri scurte și acomodare pentru ei, ca d. e.

„Sě mergem, frați, la școlă,
Că-i timpul să învățăm,
O și noi să nu perdem
Și brav să ne purtăm, etc.“

deprindědu-i tot-odată a cãnta acest vers, precum și altele asemenea. În chipul acesta tractați elevii, li-se spune (ba chiar se și póte ceti la auzul tuturor mai multe versuri ori povești frumoșe din carte), că decă ei s'inguri vor ajunge să cetěscă din cărți, vor sci și mai multe lucruri frumoșe, astfelu se stărnesc în ei pofta de a avé carte, care apoi li-se póte și da, fiind învățătoriu însă cu deosebită atențiune la modul, cum se-l introduce în scrierea și cetirea sunetelor, ferindu-se și acum de a nu grăbi cu darea de lecții nóue, ci puněnd bună basă dela început, căci la din contră o introducere fugitivă zădărnicesce tótă nisuința ulterioară.

În chipul acesta va procede învățătoriu și la celelalte obiecte de învățământ, aplicănd la fie-care cu înțelepciune regulile disciplinare, căci: nu din recitarea sēcă a regulilor disciplinare se învăță disciplina, ci din aplicarea lor înțelěptă, atât în școlă, cât și afară de școlă.

La tóte răbdare trebuie să avem. Sě nu desperăm, decă astăzi am deprins și sfătuit pe elevi la ceva bun, érá máne, ori poi jáne aflăm că unul sau altul nu a practisat cele deprinse și îndemnate de noi mai nainte! Decă sunt mai mulți acei elevi, în inima căroro cuvěntul nostru a prins rădēcini adânci, ce pécate am comite, când pentru unul réu vom negliga pe cei mai mulți buni!

S.-tul Ioan Chrisostom đice: „Decă dintr'o sută de ascultători ai cucerit numai unul, atunci, ca să aibi o sută, — predică de o sută de ori.“

Fraților! Sě stăm nițel și să medităm, câtă răbdare are un individ, ca să îmblândescă un leu, un tigrú séu o hienă; de câte-ori își espune viața ca să pótă dresa acele animale cumplite, și totuși nu cedéză până când cu acele animale nu-i succede a face reprezentațiuni.

Cu cine avem noi de lucru? Cu nisee ființe g'n-gașe și nevinovate, cari în loc ca să ne sfășie cu ghiarele, precum arétai mai sus, — lăcriméză la cea mai mică mișcare a nóstră; și când acésta e evident, să lăsăm pe micul băiat. să nu ne ocupăm cu el, să ne dăm desperării și să credem că ocupațiunea nóstră e cea mai grea și mai neplăcută? Nu! nici odată să nu ne vină a crede așa ceva, căci ocupațiune mai frumoșă și mai ușoră ca a nóstră nu este în lume, a cresce fii credincioși bisericiei, neamului și patriei, — dar numai atunci, când vom fi pătrunși de însemnătatea ei. Căci și cel mai ușor lucru, fără a avé voia cătră el, se pare a fi cel mai greu.

Voia deci să nu ne lipsescă, căci atunci nici că ne-am afirmă de învățătorii români, după-cum ne învederéză cuvintele poetului, cari glăsuiesc așa:

„Minte și virtute cu voie de fer, —
Acestea Românul le are din cer.“

Sě ținem în vedere și aceea, că mintea pruncilor nu e cóptă, deci nu putem pretinde dela ei să fie asemenea ómenilor bătrâni în ceea-ce privesc disciplina, érá de am

pretinde, păcat am avé; căci de o parte prea mult am restringe pe elevi în pretensiunile lor, prin ce li-s'ar împiedeca desvoltarea, ér de altă parte, însuși învățătorul nu va fi mulțumit în veci cu sórtea sa, ci preste tot trebuie să gravităm într'acolo, ca să deșteptăm conștiința elevilor, făcându-i în stare a deosebi între bine și réu.

Pildă vie avem viéța Mântuitorului, învățătorul lumiei. În momentul, când se apropiau patimile șale, învățăceii săi, deși erau ómeni mari, nu putură sta în grădina Gatsimani să se róge și să priveghieze în continu, ci însuși Mântuitorul fu silit în mai multe rindari să-i scóle din somn, ca să se róge.

Învățătorul deci trebuie să tracteze cu blândetă pe elevii săi, decât dorește ca din ei să devină ómeni blândi.

La început elevul nu are judecată; mintea lui e accesibilă pentru tóte, și lucrurile, cari se petrec în giurul lui, fiecare lasă o urmă adânc gravată în mintea lui, bună éu rea, după-cum a fost impresiunea dinafară; așa-dară, cu cât vor vedé elevii mai multe lucruri bune, cu atăta vor fi și ei mai buni; deci, precum în familie mijlocul cel mai puternic, pentru a deda pe copil la disciplină, este viéța părinților, — așa și în școlă ținuta învățătorului are să servescă elevilor de model. Se pretinde deci, ca învățătorul să fie punctual, decât dorește ca elevii să fie punctuali; diligent, decât dorește dela elevi diligință, și moral să fie el însuși, decât voiesce să răspândească moralitatea etc.

Să nu uităm, fraților colegi, că nu avem misiunea a disciplina numai pe m'cii băieți, ci datorința mai avem chiar și pe părinții lor a-i face să credă, că ceea-ce dicem noi, numai așa are să fie și altcum nu. Și ce e mai frumos decât a câștiga încrederea poporului! Atunci ar fi încoronate nisuințele nóstre cu róde mănóse.

Și ca să putem noi ajunge tóte acestea, nu avem lipsă a ne folosi dóră de óre-și-cari mijloce mârșave, ci numai simplaminte a ne implini datorința, precum: în fie-care comună să fie organizată comisiunea școlară, ca acésta, cu ocasiunea cercetării școliei, să se convingă, că învățătorul e un mare binefăcătoriu în comună, — care se jertfiese pentru bună creșterea mititeilor puși sub îngrijirea sa; astfeliu comisiunea însași va întinde învățătorului mână de ajutoriu întru realizarea scopului său mărș, ea însași va mări vađa învățătorului.

Să aduc de pilă numai un cas: cutare-va părinte se supără pe învățătoriu (ceea-ce, durere, de multe-ori se întemplă la poporul nostru), pentru-că l-a arătat la antistie, fiindcă pruncul său fata lui a neglijat școlă, — comisiunea însași va combate pe acel soiu de părinți, prezentându-l pe învățătoriu ca pe un binefăcătoriu al lor, care, când l-a arătat la antistie, numai datorința și-a făcut-o, fiindcă le voiesce binele!

Conversările învățătorului au să fie plăute, așa, încât elevii să se simțescă ca în giurul unui părinte sufletesc.

Tonul are să fie domol. Să nu strigăm tare, căci de o parte ne-am strica însine sănătatea, ér de alta am face din elevi nisce guralivi, ómeni de stradă și nu de biserică, blândi, cinstiți și modesti.

Tonul domol stîrnesce atențiune în elevi și acésta e basa învățămîntului preste tot, și în special a disciplinei.

Nici când se nu cădem în păcatul de a injura ori a sbiera pe elevi pentru vre-o faptă rea, sévirșită de ei, căci pășirea pripită, precum amintii mai sus, s'ar aseména cu activitatea faurului, care la aparentă aruncând apă pe cărbuni, și-s'ar păré că se sting, și când colo — la ce ne duce esperiența? — cărbunii dau un foc și mai intensiv.

Ca mijloc de frunte pentru a disciplina pe elevi e și provederea recerută a elevilor cu cărți și recuisite de scris, ca în modul acesta fie-care să-și aibă cele de

lipsă la mână și așa d. e., când elevii scriu ori cetesc, să nu alerge dintr'o parte în cealaltă, ca să céră cere de lipsă dela alții, ci fie-care să și vadă de lucrurile sale.

Domnilor! Fie învățătoriu poporal ori-cât de es-pert întru ale educațiunei, fie cel mai mare pedagog, — inclinările rele ale omenim-i pres'te tot și în special ale tinerimei, întru atăta sunt de multe, precum și naturelele tinerimei dintr'o școlă sunt de diferite; astfeliu e silit a se folosi și de pedepse, dar numai atunci, când va fi convins, că elevul e vrednic de ele, și numai așa pedepse să se aplice în școlă, cari ar vătéma mai mult cinstea elevului, decât corpul lui.

Învățătorul se vede necesitat a aplica pedepșă asupra elevului în două casuri:

- a) Cu privire la purtarea rea a elevului, și
- b) Cu privire la neglijență.

Atât la aplicarea celui dintâiu cas, cât și la al doilea — învățătoriu are să fie cu cea mai mare precauțiune, dar mai ales să se siléscă și într'un cas și într'altul, ca el să nu apară nainte elevilor ca și unul, care dóră ar avé plăcere a pedepsi, ci cu înțelepciune să convingă pe elevi, că ei nu are poftă de a-i pedepsi, ci numai datorința; spre ce scop în cazul dintâiu se va pune în conșlegere cu părinții elevilor, și așa vor staveri pedepșa după merit. Eu pe un prunc, care s'a purtat necuviincios pe stradă, mergéncătră casă, — în conșlegere cu părinții îi dau pedepșa că un anumit timp, d. e. o săptămână, să méréga pe altă stradă a-casă și nu pe cea îndatinată. În chipul acesta este judecat de colegii săi, cari încă iau pildă pentru ei din acésta rea patimă a colegului pedepsit.

Cu privire la al doilea soiu de pedepse, când elevul nu arată destul interes față de învățămînt, ceea-ce se observă la esplicare și la reproducere, respective din responsurile elevilor, învățătoriu va deținé pe acei elevi, cari nu au sciut lecția la timpul său, după demiterea a-casă a celorlalți, dar învățătoriu stă de față în școlă și se ocupă cu ei mai departe, esplicând și dând deslușiri, unde numai e lipsă, făcénd pe elevi a înțelege, că pentru neglijența lor și pe învățătoriu l-au necăjit, fiind și el reținut dela timpul liber.

Asemenea deținere nu are să fie mai lungă de o óră, dar totdeauna ziua.

Prin modul acesta de procedere cred, că și cel mai réu elev încă va da semne de îndreptare, ba însuși părinții elevului vor fi cu o mai mare recunoscință față de învățătoriu lor.

Se înțelege de sine, că sunt și elevi mai mârșiniți, cu o memorie mai grea, cu cari dóră prin ocupațiunea cât de multă, nu am ajunge la un rezultat mângăitoriu, căci ferul réu pus pe tocilă sclicesce, — dar de tăiat tot nu taie. Datorința avem însă, ca de acest soiu de elevi să ne îngrijim și să nu-i lăsăm în mâna sortii, mulțamindu-ne dela ei cu un răspuns amésurat capacității lor; dar linișciți în conștiință, că ni-am făcut datorința față de ei.

Din tóte acestea nu pot să pretuiesc în deajuns înriurința binefăcătoare a unei bune discipline în școlă poporală, sciind, că disciplina are de scop tot ce e bun, folositoriu, onest și, mai pre sus de tóte, are în vedere buna cuvînță său așa dicénd morala; deci să nu dăm uitării scopul duplu ce-l urmăresce școlă poporală confesională, că pe lângă datorința ce-o avem de a instrua, suntem chemați totodată și a educa, și decât aceste două direcțiuni vor merge paralel, eu sînt convins, că ostene-lile nóstre vor fi cu mult mai rodnice, asigurat fiind, că pe calea acésta din fragedele odrasle va deveni ru popor blând, cinstit, onest și vrednic de tótă lauda, ér noi învățătorimea ne vom simți mai satisfăcuți.

Anunț școlar.

Aducem la cunoștința On. publi., că înscrierile la școala superioară de fete cu internat în Arad și împreună cu cursuri preparandiale pentru candidatele de învățătoare se vor efectua în 1—4 Septembrie, ér prelegerile se vor începe la 5 Septembrie st. n. a. c.

Elevele interne solvesc pentru întreaga proviziune și didactru 160 fl. la un an.

Elevele externe solvesc pentru didactru 2 fl., preparandele externe 4 fl. pe lună

Taxa de înscriere este 2 fl.

Pentru instrucția la pian, 3 ore la săptămână, se solvesc 5 fl. pe lună.

Solvirile se fac anticipative.

La înscriere se pretind: estras de botez, testimoniu de pe clasa absolvată și atestat de vaccinare.

Elevele, pe lângă instrucțiunea studiilor prescise pentru sus amintita școală, la dorința părinților vor fi introduse și în economia practică a casei.

Elevele interne au a fi provădute cu următoarele :

1 Saltea (madrăt), 2 lepedee, 2 perini și 4 fețe, 1 plapomă cu 2 lepedee, 1 covet (acoperitor de pat), 2 pepteni, 1 perie de dinți, 1 perie de cap și una de haine, 1 lavor, 6 ștergare, 4 cârpe de șters lavorul, 6 servete, 1 lingură de supă, 1 lingură de cafea, 1 cuțit, 1 furculiță și 2 pocale de apă.

Din vestimentele de corp : 6 cămăși, 6 camisoane, 6 pantaloni, 3 fuste de colóre închisă de érnă și 3 de vară, 6 părechi ciorapi colorați și 12 batiste.

Referitor la toalete, acestea după voința părinților.

Deslușiri mai detaliate se pot cere în persoană séu în scris dela direcțiunea școlară, strada : Deák Ferencz Nr. 27. Arad, August 1898.

Direcțiunea

școlei sup. de fete cu internat.

D I V E R S E.

* *Diua nașcerii Majestății Sale Monarhului nostru*, a 50-a aniversare dela suirea Sa pe tron, s'a sêrbat Joi, în 6/18 August a. c., cu mare solemnitate atât aici în Arad, cât și în monarchia întregă. Fiind acéstă și pentru biserica noastră totodată și sêrbătoare „Schimbării la față“, ca în toți anii, așa și de astă dată, în biserica catedrală din loc a pontificat în acest incident Prea Sântia Sa Dl episcop Ioan Mețianu, asistat de d-nii : Moise Boșșan, protopop, Ignatiu Papp, asesor referent consistorial, Vasile Mangra, Dionisiu Popoviciu, Gavril Bodea și diaconul Ioan Giorgia. — Cu acest privilegiu P. S. Sa Dl episcop a hirotonit întru preot pentru parochia din Sânt-Miclăușul-mic pe tinerul cleric Mircea Beșan, fiul părintelui Beșan din Guala. — După încheierea sântei liturgii, care a fost urmată de doxologie pentru îndelunga și fericita viață a Majestății Sale, Părintele episcop a întrunit la masa sa preoțimea celebrantă și un frumos număr de mireni. Cu acéstă ocaziune Prea Sântia Sa a ridicat un frumos toast în sănătatea M Sale augustului Impêrat și Rege.

* *Alegere de protopop.* Luni, în 3/15 August a. c., pentru a doua oră s'a îndeplinit alegerea de protopop al tractului românesc gr. or. al Beliului în biserica din Ocuriș, sub presidial părintelui protopop al Orăzii-mari, Toma Pacala, ca comisar consistorial. Alegerea s'a făcut între trei concurenți, astfel : Părintele Petru Sêrbu, preot în Giriș și administrator protopo-

pesc, a primit 53 voturi ; Nicolau Diamandi, profesor de religie în Beiuș, 10 voturi, și Vasile Beleş, preot în Chitghaz, 1 vot.

* *Darurile Țarului.* Dumineca trecută la amédi a sosit în Bucuresci un tren special, cu darurile trimise de Țar Regelui Carol. Intre altele, Țarul a trimis din herghaliile imperiale dece cai din cei mai frumoși.

* *Almanachul învățătorului român* — ce va apăre cu începerea an. școl. vițoriu 1898/9 e deja sub tipariu. — Diferitele cestiuni cronologice, genealogice, calendaristice, tipicale etc., precum și alte referințe de interes pentru învățătoria noastră, — planul de învățământ, diverse consemnări, conspecte, statistice și altele din sfera școlei populare, — estrasele șematismelor ambelor Metropolii, dar mai virtos a Reuniunilor învățătoarești, — datele referitoare la mișcarea literaturii noastre pedagogice în legătură cu un conspect al învățătorilor ca autori și în fine tractatele cuprinse în partea literară sunt tot atâtea motive îmbucurătoare, că „Almanachul inv. rom.“ la noi unic în felul séu, nu numai va deveni adevăratul călăuz al învățătoriai și tablou sincer al școalelor noastre, ci va umplé, sper, și un gol prea simțit în literatura noastră pedagogică.

Tot astfel și ajustarea tehnică încă va satisface așteptărilor, apărend legat fumos, cu hârtie fină și tipariu acomodat.

Rog deci pe toți doritorii de a avé acest opșor și în deosebi pe frații colegi, sé grăbescă a se insinua, căci avénd în vedere speșele cele mari și în deosebi îngrijirile serióse, de cari sunt cuprinse mai virtos azi tóte întreprinderile literare, Almanachul se tipărește în număr cât mai restins.

Prețul unui exemplar abonat e : 1 fl. plus speșele postale.

Despre modul de procurare voi încunoștința, îndată ce a apărut Almanachul, pe fie-care Domn abonent. — Reșița-mont. (Resiczabánya), în Iuliu 1898. — Iosif Velcean, inv. rom.

* *O descoperire interesantă* s'a făcut acum cât-va timp în munții R.-Vélcei : Aprópe 80 de kilometri de gura Lotrului, pe valea Lotrului în sus, spre creerii muștilor, s'a descoperit într'o vale (în România) un sat format acum câte-va decenii de nisce ciobani din Seliște (Transilvania). Despre acest sat autoritățile nu șciau până acum un an nimic. Mai important e însă, că clima vălei, în care e situat satul, este fôrte ușoră, în tóte anotimpurile ; érna este atât de ușoră, încât e un eveniment când cade zăpadă, ér vara nici-odată nu e prea caldă. Vegetațiunea de asemeni începe în Februarie. Câți-va turiști, cari au fost acum câte-va săptămâni în acea localitate, afirmă, că acest colț de pământ românesc e de o frumșeță incomparabilă, scutit de vânturi mari și de viscole în tóte anotimpurile, că s'ar puté transforma într'o localitate de cură de érnă, care sub raportul climatoric ar rivalisa cu Meran din Austria. Coloniștii din acea localitate spun' că nici-odată n'au avut frig așa de mare, ca sé fie nevoie sé facă foc în casă, că nici-odată n'au avut înghețuri, și riul, care trece prin acea vale încungiuată de munți și stânci uriașe, n'a fost înghețat nici-odată.

* *Sportirea armatei române.* Cetim în „Epoca“ : Cu începere dela 1 Octomvre se vor înființa încă trei regimente de infanterie și vor purta Nr. 36, 37 și 38 și vor fi retribuite pe județele Botoșani, Focșani și Brăila.

* *Aviz !* Dl Eutimiu Vuiu, învățător pensionat în Lipova, anunță, că cu începutul anului școlar 1898/99 primesce (pe lângă condițiuni favorabile) în cuartir și vipt 2-3 tineri români cu purtare bună dintre școlarii, cari vor cerceta școala civilă ori comercială de acolo.

Concurs.

Pentru stațiunea învățătorescă vacantă **S.-Săldăbagiu**, protopopiatul Beiușului, se escrie concurs cu termen de alegere pe ziua de **30 August v. a. c.**

Emolumintele sunt: Cuartir cu grădină corespunzătoare și 300 fl. v. a. bani gata, cari se vor ridica în rate trei-lunare dela antistia comunală. respective dela epitropia parochială.

Recurenții sub durata concursului își vor prezenta recursurile ajustate cu testimoniu de calificare și din limba magiară, și eventual atestatele despre conduita de până aci — protopresbiterului Elia Moga în Robogány și se vor prezenta vre-odată la sf. biserică din Săldăbagiu, spre a și arăta dexteritatea în cântare și tipic, având alesul a conduce și strana; dar se vor feri a influența cu mijloace neieritate, ca să potă fi admiși în lista de candidare.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: **ELIA MOGA**, m. p. protopresbiterul Beiușului.

—□—

Prin pensionarea învățătorului George Ciosescu, devenind vacantă stațiunea învățătorescă dela școala confesională gr. or. rom. din comuna **Petriș**, (cöttul Aradului), cu acesta se escrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în foia oficiasă: „Biserica și Școala“.

Emolumintele sunt: a) în bani gata 300 fl., adecă treisute floreni v. a.; b) 24 metri cubici de lemne, din cari e a se încălzi și sala de învățământ; c) pentru conferința învățătorescă 10 fl. v. a.; d) dela înmormântări unde va fi poftit cu liturgie 1 fl., fără liturgie 50 cr.; e) cuartir liber cu 2 încăperi, staul pentru vite și grădină de legume.

Alegândul învățătoriu va avé să conducă și cantoralul în biserică fără altă remunerațiune; recurenții capabili de a conduce corul vor fi preferiți.

Reflectanții sunt avisați a se prezenta în sânta biserică din Petriș, spre a și arăta dexteritatea în cant și tipic, ér recursurile ajustate cu documentele necesare și adresate comitetului parochial a le subșterne P. On. Domn protopresbiter Vasile Beles, în M.-Radna, până la termenul legal.

Se notifică, că definitivarea alesului învățătoriu va urma numai după proba de un an.

Petriș, 30 Iuliu 1898 st. v.

Iosif Cimponeriu, m. p. *George Ciosescu, m. p.*
preș. com. par. not. com. par.

În conțelegere cu: **VASILE BELES**, m. p. protopop, inspector școlar.

—□—

Pentru îndeplinirea stațiunei învățătoresci-cantorale din comuna **Chișlaca**, inspector. Beliu se publică concurs cu termen de alegere pe ziua de **30 August** (11 Septemvre) a. c. Emolumintele sunt: în bani 152 fl.; 7 holde pământ 55 fl.; 13 și 1/2 cubele cucuruz à 4 fl. 50 cr., = 60 fl. 75 cr.; lemne de foc 12 metri à 1 fl. 25 cr. = 15 fl.; stolele cantorale usuate 24 fl., de tot: 307 fl. 75 cr., locuință și grădină de legumi.

Reflectanții până în 27 August v. au a și trimitte suplicele adresate comitetului parochial la subșcrisul în F. Giriș (F.- Györös), p. u. Tenke, având până la alegere a te prezenta la s. biserică din loc, pentru a și arăta dexteritatea în tipic și cântări.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu: **PETRU SERBU**, m. p. adm. protop.

—□—

Neputându-se efectui alegerea de învățător în comuna **Chertiș**. (protopresb. Buteni diecesa Arad) din lipsa

de recurenți, de nou se deschide concurs cu termen de alegere pe **29 August c. v.** — până când recurenții își vor subșterne recursurile conform prescrișelor legii de învățământ pe calea oficiului inspectoral în Buteni (N.-Butyin) și se se prezenteze în sta biserică de aici, spre a se face cunoscuți poporului.

Emolumintele anuale: 1) 200 (două sute) floreni v. a.; 2) 14 șinice bucate jumătate grâu, jumătate cucuruz prețuite în 84 fl.; 3) 4 stângeni de lemne pentru învățător. 24 fl.; 4) venite cantorale 16 fl.; 5) pentru scripturistica și participare la reuniune 10 fl.; 6) pentru cuartorat 6 fl.: — cuartir liber și grădină de legumi.

Chertiș, la 27 Iuliu 1898.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: **CONSTANTIN GURBANU**, m. p. protopresbiter.

—□—

Pentru ocuparea stațiunei învățătoresci-cantorale din comuna **Călacea**, inspector. Beliu se escrie concurs cu termen de alegere pe **6/18 Septemvre a. c.** Dotațiunea este de 300 fl. bani în numărării, stolele cantorale usuate și locuință cu grădină de legumi.

Recurenții până în ziua alegerii au a-se prezenta la s. biserică de acolo, spre a și dovedi dexteritatea în tipic și cântări, ér recursurile adresate comitetului parochial au a-se înainta subșcrisului în F.-Giriș (F.- Györös), p. u. Tenke.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu: **PETRU SERBU**, m. p. adm. protop.

—□—

Se escrie concurs pentru îndeplinirea parochiei de cl. II din comuna **Curtacheriu**, protopopiatul Șirier, devenită vacantă prin mórtea decedatului Iosif Ursu.

Emolumintele sunt: 1) Una sesiune pământ cu un venit anual de 400 fl.; 2) Stolele indatinat dele 386 numere 195 fl.; 3) Grădina parochială 20 fl. De tot 615 fl.

Alegerea se va ține în **8/20 Septemvre a. c.**

Reflectanții sunt avisați, petițiile instruate conform §. 15 lit. b) din regulament, adresate comitetului parochial. se le subșternă părintelui protopresbiter Georgiu Popoviciu în Șiria (Világos), până la 3/15 Septembrie a. c. Totodată sunt poftiți, pe lângă observarea §-lui 18 din Regulamentul pentru parochii, a se prezenta în vre-o Duminică ori sârbătore în s. biserică din Curtacheriu, pentru a servi, cânta și predica.

Din ședința comitetului parochial ținută la 28 Iunie (10 Iulie) 1898.

Adrian Ungurean, m. p. *Ambrosie Ungurean, m. p.*
not. com. par. președinte.

În conțelegere cu: **GEORGIU POPOVICIU**, m. p. protop.

—□—

Pentru îndeplinirea postului de învățător dela școala de fete de nou înființată din comuna **Otlaca**, se publică concurs cu termenul de alegere **30 August c. st. v.**

Emolumintele împreunate cu acest post sunt: în bani gata 300 fl.; 4 stângeni de lemne din care are a se încălzi și sala de învățământ; cuartir în edificiul școlei, folosința în jumătate a intravilanului fiind duplu; famulația școlară 20 fl.; spese de conferință și de scripturistica 20 fl.

Dela recurente se recere să fie preparande absolute și să poședă essamen de calificare învățătorescă, recursurile ajustate cu aceste documente se le nainteze Prea Onoratului Domn Dr. Ioan Trailescu, protopresbiter în Kisjenő, până la termenul de mai sus

Din partea comitetului parochial învățătoarea alésă

numai după un an de probă să va propune Ven. Consistoriu spre întărire.

Din ședința comitetului parochial ținută în 19/31 Iuliu 1898.

Ioan Giulani, m. p.
preș. com. par.

Georgiu Turicu, m. p.
not. com. par.

În conțelegere cu : Dr. IOAN TRAILESCU, m. p. ppresb. inspector școlar.

Pentru stațiunea învățătorescă a II-a din comuna **Nadăș**, inspectoratul Șilindei, se escrie concurs cu termen pe **16/28 August a. c.** — Pe lângă emolumentele: 1) În bani gata 300 fl.; 2) spese de conferință 10 fl.; 3) pentru scripturistică 5 fl.; 32 metri de lemne din cari are a să încălzi și sala de învățământ. de curțir să va îngriji alegândul învățătoriu.

Petenții la acest post sunt avisați, ca recursurile lor instruate conform dispozițiilor legale adresate comitetului parochial până la expirarea concursului, să le subșternă subscrisului la Șilindia (com. Arad).

Să mai poștește dela recurenți, subșdurata concursului a să presenta la sfânta biserică în careva zi de sărbătoare spre a și arăta desteritatea în cântă ile biserică, având alesul a îndeplini și funcțiunea de cantor.

Nadăș, 29 Iuliu (10 August) 1898.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu : ACSENTIE CHIRILA, m. p. inspect. cercual de școle.

Pe baza decisului Ven. Consistoriu din Oradea-mare de dtul 9/21 Iuliu a. c. Nr. 650/96 B din oficiu, se escrie concurs pentru îndeplinirea postului capelaniai instituit pe lângă veteranul paroch **Ilie Popoviciu**, la parochia de a III-a clasă din **Osiand**, ppiatul Tincei cottul Bihor, cu termen de alegere în ziua de **8/20 Septembrie a. c.** pe lângă următoarele emolumente:

1) Pământ parochial comasat la un loc 32 jug. în preț de 192 fl.; 2) Birul preoțesc 1 vică cucuruz dela fie-care număr = 150 fl.; 3) fie-care casă o ziua de clacă 40 fl.; 4) stolele îndatinate 50 fl.; 5) pășunat pentru 8 vite 16 fl.; 6) folosirea supra-edificatelor casei parochiale 20 fl.

Capelanul ales după mărtea parochului devine paroch Recurenții vor avé a să presenta în vre-o Duminecă séu sărbătoare în s. biserică spre a și arăta desteritatea în cele rituale, ér recursurile ajustate conform regulamentului Congresual adresate com. par. le vor subscrerne subscrisului cel mult până în 3/15 Sept. a. c. în **Méhkerék u. p. Kőtegyán.**

Micherechiu, 28 Iuliu (9 Aug.) 1898.

Nicolae Rocsin, m. p.
protopresviter.

Pentru îndeplinirea stațiunei învățătoresci din **Gepiu**, ppiatul Tincei, (cottul Bihor) cu termen de alegere pe **16/28 August a. c.** pe lângă dotațiune: 1) în bani gata 150 fl.; 2) 18 cubule bucate parte grâu parte cucuruz; 3) 5 jug. pământ arătoriu; 4) 3 metri de lemne pentru încălțitul școlei; 5) pentru curățitul școlei 12 fl.; 6) paușal de script. 5 fl.; 7) stole cantorale; 8) curțir cu grădină.

Recurenții se vor presenta în biserică spre a și arăta desteritatea în tipic, ér recursurile adresate comitetului par. se le trimite subscrisului până în 15/27 August în **Méhkerék u. p. Kőtegyán.**

Gepiu, 21 Iunie 1898.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu : NICOLAE ROCSIN, m. p. protopop.

Pentru deplinirea definitivă a stațiunei învățătoresci din **Corbesci**, protopresviteratul Radnei se escrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare.

Emolumentele anuale sunt: 1) în bani 140 fl.; 2) pentru rescumpărarea fânului 24 fl.; 3) 12 orgii lemne de foc à 6 fl. = 72 fl.; 4) 6 șinici de grâu à 6 fl. = 36 fl.; 5) 6 șinici cucuruz à 5 fl. = 30 fl.; 6) conferința învățăto. escă 10 fl. Tôte acestea fac suma de 312 fl. Cortel liber cu grădină de legume Dela înmormântări unde va fi poțtit à 50 cr.

Recurenții au să dovedesca cualificațiunea prescrișă și să se presinte în vre-o Duminecă ori sărbătoare spre a și arăta în s. biserică desteritatea în cant și tipic. Recursurile adresate Comitetului parochial subscrise — sunt a să trimita părintelui protopop **Vasile Releş**, în **Maria-Radna. Corbești**, 20 Iuliu 1898. Comitetul parochial.

În conțelegere cu : VASILE BELEȘ, m. p. protopop.

Pentru deplinirea stațiunei învățătoresci dela școla poporală din **Conop**, protopresviteratul Radnei, se escrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare.

Emolumentele anuale sunt: 1) în bani gata 300 fl.; 2) pentru 12 orgii lemne de foc din care e a să încălzi și sala de învățământ un rolut de 78 fl.; 3) pentru rescumpărarea alor 200 porțiune de fân 30 fl.; 4) paușal pentru scripturistică și conferință învățătorescă 12 fl.; 5) pentru curatorat 10 fl.; 6) Cortel liber cu 2 odăi, cuină, grajd și grădină de legumi; 7) Dela înmormântări cu liturghie 1 fl. și fără liturghie 50 cr.

Recursurile ajustate cu testimoniile prescrise sunt a să trimita la părintele protopop din **M.-Radna**. Recurenții or avea să se presinte în s. biserică spre a și arăta desteritatea în cant și tipic.

Conop, 20 Iuliu 1898.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu : VASILE BELEȘ, m. p. protopop.

Pentru deplinirea postului învățătoresc din **Giulița**, în protopresviteratul Radnei, se escrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare.

Emolumentele anuale sunt: 1) În bani 300 fl.; 2) una jumătate sesiune pământ arătoriu și fânațiu de 19 jug., de pășune 11 jug., de pădure 4 jug., de unde se capătă lemnele de foc pentru învățătoriu și sala de învățământ; 3) dela conferință 10 fl. și pentru curatorat 10 fl.; 4) Cortel de 2 odăi, cu grajd, și grădină de legumi; 5) stolele usuete dela înmormântări.

Reflectanții sunt avisați petițiile instruate și adresate comitetului parochial, să le subșternă părintelui protopop în **M.-Radna**. Dela recurenți să mai poștește a să presenta în s. biserică pentru a și arăta desteritatea în cant și tipic.

Giulița în 20 Iuliu 1898.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu : VASILE BELEȘ, m. p. protopop.

Pentru postul învățătoresc vacant dela școla confesională rom. gr. or. din comuna bisericăscă **Căpruța**, protopresviteratul M.-Radnei, prin acesta se escrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare.

Emolumentele anuale sunt: 1) Salariu în bani 230 fl.; 2) pentru lemne de foc, din care e a să încălzi și sala de învățământ 70 fl.; 3) una jumătate sesiune pământ, parte arătoriu, parte fânaț, cu un venit anual de 100 fl.; 4) pentru scripturistică 5 fl.; 5) pentru spesele de participare la reuniuni învăț. 6 fl.; 6) cortel în natură cu 2 odăi, cuină și cămară apoi grajd cu șopru și grădină de 1/2 juger pentru legume.

Recursurile ajustate conform prescrișelor legale și adresate subscrisului comitet parochial, sunt a să trimita

părintelui protopop în Maria-Radna. — Doritorii de a ocupa acest post, au a se presenta la Sta biserică în careva Duminecă ori sârbătore, spre a-și arăta desteritatea în cântările rituali și tipic; între cei mai bine calificați vor fi preferați aceia, cari au cunoștință de a conduce corul vocal.

Căpruța, din ședința comitetului parochial dela 26 Iuliu 1898.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu: VASILE BELEȘ, m. p. prot. ins. școl.

—□—

Pentru îndeplinirea postului de învățător din comuna Labășinț, prin acesta se escrie concurs, cu termin de 30 de zile dela prima publicare în foia „Biserica și Școla.”

Emolumentele sunt: a) în bani gata 281 fl.; b) 16 metri de lemne, din care se încălzește și școla; c) Livadă de 4 jughere; d) cuartir liber constător din 2 chilii, cuină; e) o grădină intravilană de 600□, și una estravilană de 400□; f) pentru conferință și scripturistică 8 fl.

Recurenții pentru acest post învățătoresc sunt avisați, ca recursele lor, ajustate cu documentele legale recerute și adresate comitetului paroch. din Labășinț, să le subșternă Prea On. Domn protopop și inspector școlar Voicu Hamsea în Lipova (B.-Lippa), comitatul Timiș, — până la terminul sus-espuse, și a se presenta în vr'o Duminecă ori sârbătore în sfta biserică, spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic.

Labășinț, în 9/21 Iulie 1898.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: VOICU HAMSEA, m. p. prot. inspector școlar.

—□—

Pentru deplinirea stațiunii de învățător la școla de fete din Utvin (ppresbiteratul Timișorii) se escrie concurs, cu termin de reurgere până în 27 August n. a. c.

Emolumentele anuale sunt: a) în bani gata 150 fl.; b) pentru lemne 30 fl.; c) 20 chible grâu (à 3 fl.) = 60 fl.; d) 4 jughere de pământ = 70 fl.; e) pentru scripturistică și conferință 10 fl.; f) cortel liber cu grădină de legume.

Dela recurențe, pe lângă evalueația prescrișă de lege, se recere încă a instrua elevele și în cântarea bisericăscă. Recursele sunt a se trimite P. O. Domn Dr. Tr. Putici ppresbiter în Timișóra (Fabric). Reflectantele vor avé să se presente în sf. biserică, spre a-și arăta desteritatea în cântarea bisericăscă.

Dat din ședința com. par., ținută în Utvin, la 22 Iulie 1898.

Comitetul parochial.

Cu consensul ppresb.: Dr. TR. PUTICI, m. p. insp. școl.

—□—

Se escrie concurs pentru deplinirea stațiunii învățătoresci la școla confesională română greco-orientală din comuna Repsig, cu termin de alegere la 9/21 August a. c.

Emolumentele la această stațiune sunt: a) Bani gata anualminte 300 fl.; b) Cuartir și folosința grădinei intravilane; c) Lemne de foc, din care e a se încălzi și școla, anualminte 10 stângeni aduși în curtea școlei; d) Are drept pe imășul comunei a-și ținé 8 vite; e) La conferințele anuale învățătoresci diurn de 10 fl.; f) Pentru scripturistica școlară anualminte 6 fl.; g) Ca și cantor la mort mare 50 cr., la mort mic, unde va fi poștit, 20 cr.; h) Pentru curatoratul școlei se vaingrijă comuna parochială.

—□—

Recurenții vor documenta calificațiunea lor, că cel puțin: a) Au sêvêșit 2 clase gimnasiale, civile sau reale, b) Absolvarea preparandiei în ori-care institut român greco-oriental public, c) Cu estras de botez că e român greco-oriental, d) De-a fost încă învățătoriu public ori

privat cu document de purtare bună. e) Alesul învățător va fi și cantor ordinar al sftiei bisericii; se așteptă dela învățătoriu ales, ca să-și compună cor vocal și să-l conducă.

Recurenții își vor întocmi în modul espuse recursele și, adresate comitetului parochial, le vor trimite P. On. Domn protopresbiter Constantin Gurban, ca și inspector cercual, în timp legal, în Boros-lenó.

Sunt poștiți recurenții în timp legal a se presenta în ore-care și de Duminecă sau sârbătore la sfta biserică, pentru a-și arăta desteritatea în cântare și tipic.

Se însamnă, că alesul învățătoriu, după-ce va serví 2 ani cu vrednicie, va primi din partea comunei parochiale atestat pentru a se puté întări definitiv în stațiunea sa învățătorescă din loc.

Repsig, la 14/26 Iunie 1898.

Simeon Cornea, m. p.

Simeon Popa, m. p.

par. și preș. com. par.

not. com. par.

În conțelegere cu mine: CONSTANTIN GURBAN, m. p. protopresbiter.

—□—

Pentru îndeplinirea postului de învățătoriu dela clasa 1—3 a școlei gr. or. române din Ienopolea (Ineu) cu salariu anual de 300 fl., pentru 10 stângini de lemne 60 fl.; pentru curatorat 15 fl.; pentru conferințe 10 fl.; și pentru scripturistică 6 fl. prin acesta se escrie concurs cu termin de alegere la 16/28 August a. c., până când recurenții calificați vor avé a se presenta vre-odată în biserică, spre a-și arăta desteritatea în tipic și cântare.

Ienopolea, la 9/21 Iuliu 1898.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: CONSTANTIN GURBAN, m. p. protopresbiter.

—□—

Pentru vacanta stațiune învățătorescă din Govojdia, cu salariu anual în bani 120 fl.; 8 stângini de lemne, 10 șinice bucate, 10 fl. venite cantonale, cuartir natural cu grădină bună de legume, prin acesta se escrie concurs cu termin de alegere la 29 August, până când recurenții se vor presenta la biserică din loc, spre a-și face cunoștință cu alegătorii.

Govojdia, la 17 Iuliu 1898.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: CONSTANTIN GURBAN, m. p. protopresbiter.

—□—

LICITAȚIUNI MINUENDE.

Prin acesta se escrie concurs de licitațiune minuendă pentru predarea lucrărilor de edificare a s. bisericii din Bencecul-rom. (ppresbiteratul Timișorii), ce se va ținé în ziua de 10/22 August a. c., la 11 ore a. m. în școla română de acolo.

Suma preliminară și în urmare prețul de esclamaré este 5948 fl. 21 cr.

Planul, preliminarul de spese și condițiunile de licitare se pot vedé la oficiul parochial din loc.

Nu mai reflectanții, cari au depus în bani gata ori în hârtii de valóre acceptabile, la epitropia parochială vadiu de 10% după prețul de esclamaré, pot lua parte la licitațiune.

Comitetul parochial i-și rezervă dreptul a preda lucrul la acel întreprindător, în care va avé cea mai mare garanță.

Dat din ședința comitetului parochial, ținută în Bencecul rom., la 29 Iulie 1898.

Comitetul parochial.

Cu consensul ppresb.: Dr. TR. PUTICI, m. p.